
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	---	---

Назва курсу	ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ
Викладачі	Грінка Тетяна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний телефон	+380504869241
Е-mail	grti2012@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	<p>Нормативна дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: екзамен Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120 Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська</p>
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	потребує базових знань з основ: Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки, Командний менеджмент та лідерство, Інформаційні системи і технології в управлінні організацією, Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки, Кадрова безпека та цивільний захист

1. Мета і завдання дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою» є формування базових теоретичних знань про порядок організації ведення інформаційної та обліково-аналітичної роботи у сфері забезпечення управління економічною безпекою підприємства, набуття професійних навичок по збору інформації та її

обліково-аналітичного використання, застосування інформаційно-аналітичних та обліково-аналітичних методів та систем для забезпечення управління економічною безпекою підприємств, організацій, фірм та інших структур.

Завдання дисципліни «Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою» є: пошук, збір, систематизація та узагальнення достовірної та актуальної інформації про зовнішні та внутрішні загрози, стан захищеності інформаційних ресурсів, можливих суб'єктів посягання на безпеку компанії, каналів витоку інформації, передумов надзвичайних подій; формування обліково-аналітичної інформації для забезпечення економічної безпеки; перевірка надійності та інших аспектів діяльності співробітників, а також інших осіб при прийомі на роботу; аналіз за доступними інформаційними джерелами потенційних партнерів з метою мінімізації підприємницьких ризиків; використання методичного інструментарію обліково-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки; моніторинг фінансового стану підприємства з врахуванням специфічних галузевих особливостей; виявлення стимулюючих або загрожуючих чинників; оцінювання ризиків та ймовірності банкрутства підприємства; перевірка фінансових та виробничих можливостей потенційних контрагентів; аналіз іміджу компанії і протистояння «чорного PR»; перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності; аналіз схем шахрайства з даними бухгалтерського обліку; проведення внутрішньогосподарського контролю в управлінні дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства; розроблення комплексу рекомендацій для зниження ризиків підприємства та розроблення антикризових заходів; використання інформаційних систем забезпечення аналізу інформації

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

загальні компетенції:

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до критичного аналізу подій, явищ і процесів;
- здатність адаптуватися до нових ситуацій;
- здатність забезпечувати організацію цивільного захисту у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

спеціальні компетенції:

- здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструменти менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

- здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

програмні результати навчання:

- проектувати ефективні системи управління організаціями;
- мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
- вміти спілкуватись в наукових та професійних колах державною та іноземними мовами.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційне забезпечення управління економічною безпекою.

Тема 1. Концептуальні засади інформаційного забезпечення управління економічною безпекою

Базові поняття щодо інформації та інформаційного забезпечення економічної безпеки. Мета та завдання інформаційного забезпечення управління економічною безпекою підприємства. Інформаційний вплив та його різновиди. Класифікація суб'єктів інформаційного забезпечення процесу управління економічною безпекою підприємства. Визначення об'єктів інформаційного впливу. Інформаційно-забезпечувальна модель економічної безпеки підприємства

Тема 2. Забезпечення підприємства достовірною інформацією для безпекоорієнтованого управління

Пошук інформації. Перелік джерел інформації для інформаційного забезпечення економічної безпеки підприємства. Особливості роботи з використанням відкритих джерел інформації. Систематизація інформації. Методика формування інформаційної бази. Порядок оформлення звітних матеріалів і презентації результатів інформаційного забезпечення. Доведення інформації до керівника (ів) підприємства.

Тема 3. Захист інформаційних ресурсів і власності підприємства від несанкціонованого доступу

Проблеми захисту та достовірності інформації. Організаційні заходи щодо захисту інформаційних ресурсів. Нормативно-правовий захист. Інженерно-технічні засоби попередження несанкціонованого доступу до інформаційних ресурсів підприємства

Тема 4. Інформаційне забезпечення економічної розвідки

Інформаційні потреби економічної розвідки. Основні інформаційні потоки та джерела відомостей у економічній розвідці. Процес отримання та оцінки інформації в економічній розвідці. Перелік джерел інформації для інформаційного забезпечення економічної безпеки підприємства. Аналіз даних в конкурентній розвідці (Data mining). Конфіденційна інформація. Отримання інформації про конкурента в процесі його протидії «чорному» PR.

Змістовий модуль 2. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою

Тема 5. Теоретичні засади обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки

Суть і місце обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Понятійно-категоріальний апарат обліково-аналітичного забезпечення в системі управління економічною безпекою підприємства. Склад обліково-аналітичної системи підприємства, характеристика її структурних частин.

Тема 6. Організація обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства

Основи організації обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Принципи організації та механізм функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Формування контролю, організація аудиту системи обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства

Тема 7. Діагностика, як інструмент обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства

Методологія обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Методичні аспекти діагностування обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Критерії ідентифікації рівня обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства.

Тема 8. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення ризик-орієнтованого управління економічною безпекою підприємства

Класифікація ризиків в інформаційному та обліково-аналітичному забезпеченні економічної безпеки підприємства. Технології діагностики та аналізу ризиків фінансово-економічної безпеки підприємства. Облік, внутрішній аудит і контролінг ризиків як підгрунтя аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Методи управління економічним ризиком в системі фінансово-економічної безпеки підприємства.

Тема 9. Обліково-аналітична діяльність у системі забезпечення економічної безпеки підприємства

Обов'язки, відповідальність, професійні компетенції фахівців у сфері обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Вплив професійних ризиків бухгалтера-аналітика на стан економічної безпеки підприємства. Мотивація діяльності персоналу як чинник досягнення економічної безпеки при обліково-аналітичному забезпеченні

Тема 10. Моніторинг, як інструментарій інформаційного та обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки

Перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Виявлення шахрайства з бухгалтерською, фінансовою, управлінською звітністю. Обліково-аналітичне забезпечення перевірки надійності контрагентів. Інформаційне забезпечення економічної розвідки.

Тема 11. Інформаційна та обліково-аналітична підтримка стратегії зміцнення економічної безпеки підприємства.

Особливості організації інформаційного забезпечення в умовах стратегічного партнерства підприємств. Обліково-аналітичного забезпечення прийняття стратегічних рішень. Методичні аспекти впровадження засобів інформаційної підтримки.

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач може отримати max. 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Критерії оцінки заліку:

- «**зараховано**» – студент має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.

- «**не зараховано**» – студент має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендовані джерела інформації:

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” 16 липня 1999 року № 996-XIV. Дата оновлення: 1.07.21. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Постанова Кабінету Міністрів України з 09.08.1993 року « Про перелік відомостей, які не представляють комерційної таємниці» № 611. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF#Text>
3. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: [монографія] / Л.В. Гнилицька. К.: КНЕУ, 2012.305 с.
4. Бондаренко-Берегович В.В. Управління економічною безпекою хлібопекарської галузі: дис. ... док. філософ: 051. Вінницький нац. аграрний ун-т, 2021. 297 с.
5. Вигівська І.М., Макарович В.К. Особисті компетенції бухгалтера та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2018. Вип. 1(51). С. 401–406. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.1\(51\).401-406](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.1(51).401-406)
6. Головацька С. І. Обліково-аналітичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами підприємства : монографія / С. І. Головацька, О. П. Сашко. – Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2017. – 360 с.
7. Дуднева Ю.Е. Ризик-менеджмент: інтегрований підхід до організації. Електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету "Економіка та суспільство". 2019. № 20. С. 229-236.
8. Дячков Д.В. Методичні підходи до оцінки інформаційної безпеки підприємства. Вісник Сумського національного аграрного.2017. №12 Серія «Економіка і менеджмент» URL:http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2572/1/%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%A2%D0%A2%D0%AF%D0%A1%D0%A3%D0%9C%D0%98_%D0%94%D0%AF%D0%A7%D0%9A%D0%9E%D0%92.pdf
9. Єршова Н. Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення діагностики та прогнозування розвитку бізнес-структур» для

студентів усіх форм навчання за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, спеціалізації 02 Бізнес-аналітика. Х. : НТУ «ХПІ», 2017. 114 с.

11. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021.336 с.

12. Капліна А. І. Контролінг у системі ефективного управління підприємством. Ефективна економіка. 2021. № 2. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.2.70.

13. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» /З.Д. Калініченко . Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.

14. Меліхова Т.О. Економічна безпека промислових підприємств: теорія, методологія, практика: дис. ... д-ра. екон. наук: 08.00.04. Запорзький нац.ун-т, 2018. 814 с.

15. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс] /Міністерство фінансів України. – Режим доступу :<http://www.minfin.gov.ua/control/publish>.

16. Мороз І.О. Сутність управління ризиками підприємства та навички, необхідні менеджеру для його провадження: зб. тез Всеукраїнської науково-практичної online конференції аспірантів, молодих учених та студентів ЖДТУ. 2017. Т. 2. URL: <http://eztuir.ztu.-edu.ua/123456789/6819>

17. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки : навчально-практичний посібник [Електронний ресурс] / З. Ф. Петряєва, Г. А. Іващенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 242 с

18. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с.

19. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальності 071 – Облік і оподаткування. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/071-oblik-i-opodatkuvannya-magistr.pdf>

20. Царук В. Ю. Теорія і методологія обліку і аналізу в системі корпоративного управління : монографія. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2020. 404с.

Додаткові

1. Бізнес під загрозою кібератаки. Як захистити компанію? URL: https://biz.ligazakon.net/news/208297_bznes-pd-zagrozoyu-kberataki-yak-zakhistiti-kompanyu

2. Вовчик Н. Л. Місце внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в системі управління підприємством / Н. Л. Вовчик, Р. М. Воронко, В. С. Гончарук // Підприємництво і торгівля: збірник наукових праць. – Львів : Вид-

во Львівського торговельно-економічного університету, 2019. – Вип. 25. – 162 с. – С. 64-69.

3. Грінка Т.І. Методичні аспекти діагностування обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства Науковий вісник. Економічні науки. Випуск 7(40) ЦНТУ, 2021.С.53-61.

4. Коробка С. В. Теоретичні аспекти впровадження контролінгу в систему управління підприємством Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2021. С. 65-71. DOI:10.32851/2708-0366/2021.5.8

6. Сторожук О.В., Заярнюк О.В. Потенційні ризики та можливості цифрової економіки. Стратегічні пріоритети трансформації економіки в умовах цифровізації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 29–30 жовтня 2019 р. / Національний університет «Запорізька політехніка». Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2019. С. 238-239.

8. Утенкова К. Концептуальні засади обліково-аналітичного забезпечення управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора НТТР. АГРОСВІТ № 16, 2020. URL: WWW.AGROSVIT.INFO/PDF/16_2020/6.PDF

9. Юзва Р. П. Обліково-аналітичне забезпечення управління діяльністю підприємств спиртової промисловості: автореф. дис. ... канд. екон.

наук спец.: 08.00.09 / Р. П. Юзва ; Тернопільський національний економічний університет. URL:<http://dspace.wnu.edu.ua/handle/316497/1840>

10. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Крок, 2017 р. – 252 с.

11. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. К: «Фенікс» 2020.1141

Інформаційні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua

3. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfp.gov.ua>

4. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

8. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

9. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.

